

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

**แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2
 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์**

**Development Guidelines on Internal Supervision of the Educational
 Opportunity Expanding School, Educational Management Networks 1-2,
 Muang District, Ranong Primary Educational Service Area Office**

วิไลดา บุญประเสริฐ และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ์

สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 โทร 0822757523 e-mail : Pechkong_keaw@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อต้องการศึกษาระดับความต้องการการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์และศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ประชากรที่ใช้คือ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ 1. แบบสอบถาม 2.แบบสัมภาษณ์โดยนำมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูร้อยละ 80.46 มีความต้องการนิเทศการสอนโดยภาพรวมและรายด้าน 5 ด้านอยู่ในลำดับมากที่สุดลำดับแรก ดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่าครูมีความต้องการการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอนน้อยที่สุด จึงจำเป็นต้องปรับปรุง เช่น ครูจัดการเรียนการสอนไม่ตรงตามหลักสูตร ครูสอนใช้หนังสือเป็นหลักไม่ได้ยึดผู้เรียนเป็นหลักทั้งนี้ครูได้เสนอว่า ให้มีการนิเทศภายในทางด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้ตรงตามหลักสูตรเป็นหลัก

คำสำคัญ : การนิเทศภายใน,โรงเรียนขยายโอกาส

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ABSTRACT

The objective of this research were 1. to study the requirement of internal supervision of teachers in the Educational Opportunity Expanding School and 2. to study the development guidelines on internal supervision of the Educational Opportunity Expanding School, Educational Management Networks 1-2, Muang District, Ranong Primary Educational Service Area Office. The targeted group consisted of 70 teachers from the educational opportunity expanding schools by using a simple random sampling. The data were collected through questionnaires and interview forms and were analyzed by using computer program for statistical analysis. Then the collected data were analyzed by using frequency, percentage, **average**, and standard deviation. The results of this research found that most teachers – 80.46 percent - required the internal supervision as overall was rated as a high level Instruction Media was at the highest level followed by Development of Educational Officers, Curriculum Development, Assessment and Evaluation and Learning Management. The analysis result found that the field of Learning Management was the lowest field, so it was needed to develop the guidelines in some fields ;for example: teachers don’t use child-centered method and curriculum in learning management but teaching by using student books instead. Moreover, interviewers suggested that internal supervision in Learning Management by using curriculum is needed.

Keyword : internal supervision, Educational Opportunity Expanding School

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และการอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกันโดยใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ ประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุก

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ฝ่าย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพ (ชนบท ชาติทอง, 2552, หน้า 1) จากการศึกษาสภาพบริบทของการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า ในแต่ละสถานศึกษามีการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไปด้วยสภาพของพื้นที่ เพราะ มีทั้งโรงเรียนที่จัดตั้งอยู่บนชายฝั่งและโรงเรียนที่มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะเล็กๆซึ่งค่อนข้างห่างไกลความเจริญ ความหลากหลายของผู้เรียนที่มีหลากหลายเชื้อชาติ เช่น นักเรียนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (นักเรียนพลัดถิ่น) นักเรียนด้อยโอกาส นักเรียนในถิ่นทุรกันดาร

แต่สภาพของการจัดการศึกษาในสถานศึกษายังมีปัญหาที่ต้องมีการแก้ไข คือ ด้านระบบการบริหารและการจัดการศึกษา มีการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลนั้น หลักสูตรไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย และส่วนที่สำคัญคือ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ครูบางส่วนยังขาดความรู้ความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอน ขาดจิตสำนึก และวิญญานในความเป็นครู (อัจฉรา คหิณฑพงษ์, 2550, หน้า 18)

ดังนั้น การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอันเป็นจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษา (ศิริวรรณ อานันท์สิทธิ์, 2545, หน้า 18) ซึ่ง Glen Netzer and Krey (2007:30) กล่าวว่า การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งมุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลการสอนให้เป็นที่ไปตามความคาดหวังของระบบการศึกษา และการนิเทศการสอนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะในบางครั้งแม้ว่าครูผู้สอนจะใช้ความรู้ความสามารถ ในกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้แล้วก็ตามอาจมีบางอย่างไม่สมบูรณ์ หากมีคณคอยชี้แนะ แนะนำ ช่วยเหลือจะทำให้การสอนเกิดผลดีมีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะทำการสอนเพียงคนเดียว หรือนิเทศตนเองได้ จนมีผู้กล่าวว่า ความสำเร็จสูงสุดของการนิเทศ คือ “การนิเทศเพื่อการนิเทศ” ซึ่งในการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ต้องปรับปรุงกลยุทธ์ในการนิเทศการศึกษาจากการนิเทศกลุ่มใหญ่เป็นการนิเทศกลุ่มย่อยและเน้นการนิเทศเป็นรายบุคคลให้มากขึ้น ซึ่งต้องปรับปรุงทั้งตัวผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้เกิดการยอมรับในการนิเทศและนำไปปฏิบัติ (นิพนธ์ ไทยพานิช , 2538, หน้า 18) และสอดคล้องกับ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538, หน้า 17) ได้กล่าวว่า การนิเทศศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคน พัฒนาคูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การศึกษาช่วยประสานงานและความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังจะสร้างความมั่นคงในอาชีพครู สร้างสรรค์กำลังใจให้แก่ครู เพื่อจะได้ร่วมมือกันพัฒนานักเรียนให้เกิดการพัฒนาการตามความมุ่งหวังของการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา จำนวน 87 คน ทำการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มโดยมีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) จำนวน 70 คน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยทดสอบ (try - out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 70 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ 1.แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน 2.แบบสัมภาษณ์

1.แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์การสอน และช่วงชั้นที่สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดประเมินผล
5. ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

2.แบบสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยอาศัยแนวคิดของบุญชุม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23) คะแนน แล้วแปลความหมายเป็นเกณฑ์

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความต้องการการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความต้องการการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความต้องการการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความต้องการการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความต้องการการนิเทศภายในอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ระดับความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสายด้านและรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลโดยที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการการนิเทศภายใน	n = 70			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.78	.240	มาก	3
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.68	.287	มาก	5
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.05	.275	มาก	1
4. ด้านการวัดประเมินผล	3.75	.334	มาก	4
5. ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน	3.84	.341	มาก	2
รวม	3.82	.158	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.82, SD = .158) เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.05, SD = .275) ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน (\bar{X} = 3.84, SD = .341) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (\bar{X} = 3.78, SD = .240) ด้านการวัดประเมินผล (\bar{X} = 3.75, SD = .334) และด้านการจัดการเรียนการสอน (\bar{X} = 3.68, SD = .287)

สรุปและอภิปราย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส อำเภอเมือง เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1 – 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

พัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดประเมินผล และด้านการจัดการเรียน การสอน ทั้งนี้เนื่องจากทางโรงเรียนขยายโอกาสของเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1 – 2 เล็งเห็น ความสำคัญของการปรับปรุงเทคนิคการสอนให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน และต้องการมุ่งให้เกิดการ พัฒนาในด้านการสอนเป็นหลัก (Harris 1985, p9) และหลังจากที่ได้ศึกษาเทคนิคการจัดการเรียนการ สอนและการนิเทศ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ทำให้เห็นความสัมพันธ์ที่ตรงกัน ที่เน้นการทำสื่อเป็นหลัก โดยเฉพาะหนังสือ (วีชรา เล่าเรียนดี. *เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ*. โครงการส่งเสริม การผลิตตำราและเอกสารการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปกร นครปฐม, 2545.) โดยจะ สามารถแยกได้ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตร ความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยาย โอกาสเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1 – 2 โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยครูกำหนดเนื้อหาสาระและ ประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียนร่วมกับผู้บริหารมากที่สุด รองลงมาคือผู้บริหารวางแผนการนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้อย่างเป็นระบบ และสถานศึกษากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้เหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน น้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก การพัฒนาหลักสูตรเป็นการเริ่มต้นแห่งการสร้างสะพานไปสู่การเรียนรู้ที่ เปิดกว้างอย่างอิสระ หลักสูตรจะเป็นสิ่งชี้ให้เห็นแนวทางของการสอนว่าจะให้ไปในทิศทางใด เมื่อผู้บริหาร และครูเข้าใจหลักสูตรดีแล้ว ก็เหมือนกับเส้นทางนั้นมีสะพานเหล็กที่แข็งแรง พร้อมทั้งจะให้นักเรียนสามารถ ก้าวไปพร้อมๆกันที่ละหลายๆคนได้ (Good (1973,p.374) ดังนั้นครูจึงมีความต้องการที่จะนิเทศภายใน ใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรที่อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียน ขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1 – 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน มากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนมีโครงการส่งเสริมให้ครูจัดบรรยายภาคใน ห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกให้นักเรียนมีความ สามารถและมีทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ น้อยสุด ทั้งนี้เนื่องจาก การเรียน การสอนนั้น ถ้าได้เจอกับผู้รู้ ก็ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ดี ได้รวดเร็ว และถ่องแท้มากขึ้น ครูจึงมีการ จัดกิจกรรมที่เน้นให้มีวิทยากรภายนอก หรือวิทยากรท้องถิ่นเข้ามาเป็นคนสอน (Will,and Lovell (1975,p.6)และครูได้มีการจัดให้มีบรรยายภาคที่ดีในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีอารมณ์ที่อยากจะเรียนรู้ โดยมีครูคอยแนะนำ ส่งเสริมและให้คำปรึกษา

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยาย โอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1 – 2 โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยจัดเตรียมสื่อการเรียนการ สอนและกำหนดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุ ตามจุดประสงค์ มากที่สุด รองลงมาคือการใช้แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ใน การจัดการเรียนการสอน และงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อการเรียนการสอน น้อยที่สุด ทั้งนี้มาจาก ครูผู้สอนที่ได้นำสื่อมาใช้ในการสอนเป็นหลัก และสื่อยังเป็นตัวกลางที่จะดึงผู้เรียนให้เข้าสู่การเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และเกิดความรู้ที่มากหลากหลายขึ้น โดยครูได้นำแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นสื่อการเรียนอีกด้วย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

1.4 ด้านการวัดประเมินผล ความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1 – 2 โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก โดยครูต้องการสอบวัดระดับความรู้พื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลก่อนการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มากที่สุด รองลงมาคือครูแจ้งเกณฑ์การวัดประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน และใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลการสอนของครู น้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมต่างๆมีอยู่หลากหลาย และตัวของนักเรียนเองก็มีความหลากหลายเช่นกัน

1.5 ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1 – 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนจัดบริการให้ความรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มากที่สุด รองลงมาคือคำแนะนำช่วยเหลือในการวางแผนการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ และการจัดมอบรางวัลครูที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและเป็นขวัญกำลังใจ น้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากครูในโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1 – 2 ได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพราะการวิจัย จะทำให้เข้าใจในปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง และรัดกุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดโครงการฝึกอบรมพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้มีวิสัยทัศน์มีความเข้าใจหลักสูตรและใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาพัฒนาผู้เรียนให้ทันต่อเหตุการณ์และรู้จักแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาด (ศิริวรรณ สังข์ประไพ. (2545). *การศึกษากระบวนการนิเทศการสอนของผู้บริหารและครูวิชาการในโรงเรียน แก่นนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.) ดังนั้น ครูจึงมีความต้องการการพัฒนาการนิเทศภายในทางด้านการพัฒนาบุคลากรทางการสอน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่าครูมีความต้องการการนิเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอนน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.68, SD = .287$) จากการสัมภาษณ์ข้อมูลพบว่า ครูอยากสอนนักเรียนเป็นการส่วนตัวโดยไม่ต้องมีผู้บริหารเข้าไปดำเนินการนิเทศในขณะที่ตนเองกำลังจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ครูมีความต้องการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอนน้อยมาก จึงจำเป็นต้องปรับปรุงเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้

2.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตรงตามหลักสูตร เนื่องจากปัจจุบันมีครูจำนวนไม่น้อยจัดการเรียนการสอนโดยไม่ยึดติดตามหลักสูตร แต่อ้างอิงหรือยึดหลักการสอนจากหนังสือเรียนเป็นหลัก เพราะหลักสูตรต้องอาศัยการตีความที่ลึกซึ้ง จึงทำให้หนังสือเรียนนั้นเป็นสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนก็ยังต้องการใช้หนังสือเป็นหลัก (เกศรี วิวัฒน์ปฐพี. (2552). *การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 4 มิติ (FOUR Model)* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. อุดรธานี : มปท.) ทำให้ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์หรือตัวชี้วัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากนี้หลักสูตรการเรียนการสอน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สอนในปัจจุบันนั้นมุ่งเน้นไปที่นักเรียนที่มีความสามารถเก่งรอบด้านมากกว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับปานกลางหรืออ่อน ทั้งนี้ครูได้เสนอว่า ให้มีการนิเทศภายในทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้ตรงตามหลักสูตรเป็นหลัก

2.2 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่าครูจำนวนหนึ่งใส่ใจในเรื่องอื่นมากกว่าเรื่องการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ จึงทำให้นักเรียนเรียนรู้แบบไม่มีมิติที่หลากหลาย นักเรียนจึงไม่เกิดความกล้าและความคิดสร้างสรรค์ในการใช้ความรู้ ที่สำคัญผู้เรียนไม่มีความสุขและไม่เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน (Good (1973,p.374) ทั้งนี้ครูได้เสนอว่า ครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประเภทของบรรยากาศ หลักการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความสุขเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกให้นักเรียนมีความสามารถและมีทักษะด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ เห็นได้จากคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (ONET) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สูงขึ้น แต่ค่าเฉลี่ยระดับประเทศยังไม่ผ่านเกณฑ์ 50 เปอร์เซนต์ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ). โดยครูผู้สอนมีความสนใจในเรื่องนี้เป็นอันมาก แต่ยังขาดการแนะนำแนวทางการพัฒนาทางด้านนี้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องการให้สถานศึกษาเน้นการจัดการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 1-2 อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง อยู่ในระดับมาก

2.ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลกระทบที่เกิดจากขาดการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการการนิเทศภายในของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

2.3 ศึกษาแบบการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับสถานศึกษาในเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ซัด บุญญา. (2546). หลักการและแนวคิดและแนวคิดในการนิเทศการศึกษายุคใหม่.
 กรุงเทพฯ : อาร์ตกราฟิค,
 วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2538). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : อาร์ตกราฟิค
 วัชรรา เล่าเรียนดี. 2545. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ. โครงการส่งเสริมการผลิต
 ตำราและเอกสารการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร: นครปฐม,
 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.(2542). เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา
 เล่ม 1-4 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว:กรุงเทพมหานคร
 การศึกษานอกโรงเรียน,กรม.(2543). การพัฒนาระบบนิเทศการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรง
 พิมพ์คุรุสภา
 กรองทอง จิรเดชากุล . (2550) . คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท สำนักพิมพ์ธารอักษร
 จำกัด
 วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2530) . หลักการนิเทศการศึกษา . กรุงเทพมหานคร:ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุ
 ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สุรศักดิ์ ปาเฮ . (2545) . การนิเทศภายใน หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน. วารสารวิชาการ,
 ปีที่ 5,ฉบับที่ 8 สิงหาคม.
 เพ็ญพักตร์ ลิ้มประพันธ์. (2543). การดำเนินการนิเทศภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.
 กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
 สงัด อุทรานันท์. (2530). การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์มิตรสยาม
 Mattox,Donaid.(1997).A Study of internal Supervision.of Illinois public school
 Elementary Principals,Dissertaion Abstracts Internationl.71(8):8012-A